

Evapotranspiració en la Comunitat Valenciana

L'evapotranspiració és el procés pel qual l'aigua es transferix des del sòl i les plantes cap a l'atmosfera, a través de l'evaporació de l'aigua del sòl i la transpiració de les plantes. Este fenomen és clau per al cicle hidrològic i juga un paper important en l'agricultura, el clima i els recursos hídrics.

La Comunitat Valenciana (CV) es caracteritza per un clima amb estius calorosos i secs. En este context, l'evapotranspiració té un impacte directe en la disponibilitat d'aigua i en la gestió dels recursos hídrics. És crucial per al sector agrícola, ja que determina la demanda de reg de cultius.

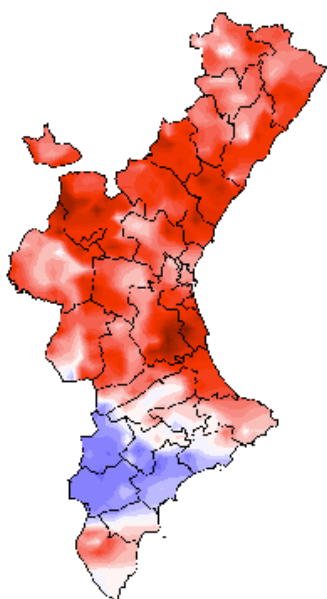

Fig.1: Tendència de la variació de
l'evapotranspiració (mm/any 1985-2020)

Canvis ocorreguts en l'evapotranspiració

En les últimes dècades, l'evapotranspiració en CV ha experimentat un descens (figura 1) a causa de l'increment de la temperatura i els canvis en els patrons de precipitació. Això ha generat una major demanda d'aigua per part dels cultius, especialment a l'estiu, i ha alterat l'equilibri hídric, afectant els ecosistemes i els recursos disponibles per al consum humà i l'agricultura. En la figura 2 s'observa també el descens en el valor de l'evaporació mitjana anual en el període 1985-2020.

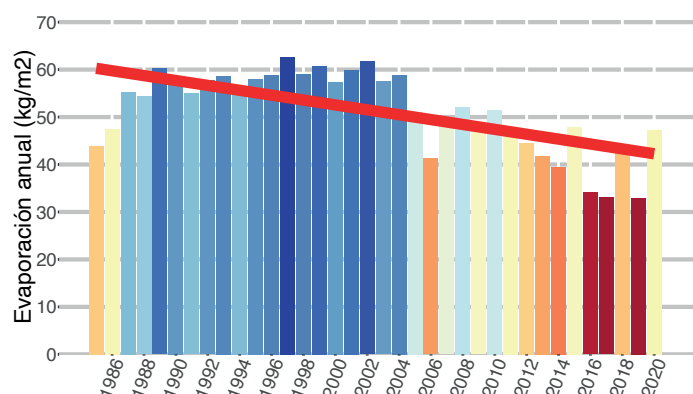

Fig. 2: Evolució de l'evaporació anual (1985-2020)

Impactes associats

Els canvis en l'evapotranspiració han portat aconseguint diversos impactes significatius:

Dèficit hídric

Es redueix l'aigua disponible en els sòls, agreujant els problemes de sequera.

Estrés hídric de les plantes

Requerixen més aigua per a compensar la major pèrdua per transpiració, la qual cosa augmenta la pressió sobre els recursos hídrics i eleva els costos de reg.

Degradació d'ecosistemes

Aiguamolls, com l'Albufera, i altres ecosistemes aquàtics es veuen afectats per la menor disponibilitat d'aigua, alterant la biodiversitat i les dinàmiques naturals.

Events extrems

En la CV, els episodis de sequera prolongada i onades de calor intensifiquen l'evapotranspiració, agreujant l'estrés hídric. Es requerix per tant una millor gestió dels recursos hídrics, especialment en els mesos més calorosos. Les pluges, sobretot els esdeveniments torrencials, que a vegades segueixen als períodes de sequera no són suficients per a restaurar els nivells d'aigua en els sòls, a causa de la ràpida escorrentia.

Canvis futurs

Les projeccions climàtiques indiquen que l'evapotranspiració continuarà augmentant en la CV en un context de calfament global. S'espera una major freqüència i intensitat de sequeres i onades de calor, la qual cosa podria accentuar l'escassetat d'aigua. A més, la variabilitat en les precipitacions i l'augment de la temperatura obligaran a replantejar la gestió de l'aigua a la regió, promovent tècniques de reg més eficients i polítiques de conservació hídrica.